

Основните црти на предлогот на Ахтисари веќе се знаат, иако не се официјални. Се очекува УНМИК да замине и надлежностите да ги пренесе на косовските институции. Тоа ќе ја отвори вратата за донесување нов Устав на Косово до крајот на годината. Потоа следуваат избори. ЕУ ќе го преземе надгледувањето и советувањето на косовските политичари. КФОР ќе остане уште долго. Косово ќе има право на комуникација со Светска банка и со ММФ. Но, нема да има ништо од независен статус во рамките на ОН. Постојат две можности за развој на состојбите во овој регион. Прво, реални се шансите да дојде до насилство на Косово, кое потоа би се пренело во Прешевската долина, и второ, постои ризик Србите незадоволни од решението за статусот на Косово да иницираат преселување од енклавите каде од сите страни се опкружени од Албанци.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

Новава 2007 година многу пати досега беше спомнувана како година на разврски на многу јазолни точки на Балканот. Бугарија и Романија во ЕУ, се очекува датум за преговори со Македонија, Србија, Црна Гора и Босна и Херцеговина веќе се во Партнерството за мир, Хрватска во предворјето на Брисел, привршуваат подготовките на Јадранската група за влез во НАТО... Сè на сè, позитивни процеси за попросперитетна иднина на регионот. Но, клучното прашање кое се очекува да заземе централно место во годината која претстои е утврдувањето на конечниот статус на косовскиот протекторат. И Белград и Приштина, но уште повеќе меѓународната заедница се уморни од досегашниот развој на состојбите, кои ниту одблизу не ги дадоа очекуваните резултати. Косово очекува независност, Србија само широка автономија за областа во нејзините граници. Западот е исправен пред сериозен предизвик. Главниот преговарач Ахтисари ја има најтешката улога во неговата политичка кариера. Веднаш по изборите во Србија, на 21 јануари тој ќе треба да ја соопшти неговата одлука. Која ќе биде иднината на Србија, а која на Косово и дали и натаму тие ќе споделуваат заеднички моменти, пред сè, зависи од мудроста на финскиот дипломат.

"НАДГЛЕДАНА" НЕЗАВИСНОСТ!?

Основните црти на предлогот на Ахтисари веќе се знаат, иако не се официјални. Се очекува УНМИК да замине и

надлежностите да им ги пренесе на косовските институции. Тоа ќе ја отвори вратата за донесување нов Устав на Косово до крајот на годината. Потоа следуваат избори. ЕУ ќе го преземе надгледувањето и советувањето на косовските политичари. КФОР ќе остане уште долго. Косово ќе има право на комуникација со Светска банка и со ММФ. Но, нема да има ништо од независен статус во рамките на ОН. Сè ова Ахтисари ќе го спакува во еден предлог наречен "надгледана независност на Косово". Јасно е дека процесот за дефинирање на иднината на Косово е забавен и дека досега не се исполнети критериумите за државен субјективитет, но ниту се реални плановите на Белград за градење политика на широка автономија. Ако овие две работи се јасни дека Приштина не заслужува независност и дека Белград нема морално право да владее со областа, тогаш реално е да се очекува некое трето т.н. меѓурешение. Извештајот на Ахтисари веројатно ќе содржи попис на досега постигнатото во преговорите, некаков предлог како да се оди понатаму под покровителство на УНМИК и секако почеток на пишување на нова резолуција, која ќе треба да ја замени досегашната 1244 на Советот за безбедност на ОН. Значи, тоа е процес кој ќе трае, па воопшто нема да биде чудно и ако се случи цела 2007 година да помине без нова резолуција на светската организација. Она што, исто така, може да се очекува, а кое ќе биде и најголема ризична точка е зголемувањето на улогата на ЕУ, која ќе треба многу поинтензивно да ги презема надлежностите на УНМИК. Планот е канцела-

НИШТО ОД НЕЗА

Ќе има ли криза во март? Ќе има ли нови судири на Косово, во Македонија? Никој не може да каже со сигурност дека тоа е исклучено. Албанските политичари признаваат дека може да дојде до насилство. Дури и високи воени претставници на Македонија

изјавија дека не може да се гарантира стабилноста на државата по изборите во Србија. Албанците ќе почнат нервозата да ја преточуваат во насилство, ќе ги протераат преостанатите Срби од областа, а тоа би било добра увертира за контрапотег на Белград. Македонија ќе биде колатералната штета. Паналбанската идеологија не ги признава сегашните балкански граници. Ќе се посее семето на радикалниот ислам. Приштина еднострано ќе прогласи независност за да го спречи бунтот на радикалите. Но, дали ќе се спречи бунтот на српските радикали?

ријата на УНМИК да се затвори до крајот на 2007 година. Во периодот кој претстои се очекува конструктивен пристап од двете страни, кои спорат, се очекува омекнување на позициите и на Србите и на Албанците, за да може тој временски циклус да биде искористен за донесување конструктивно и компромисно решение кое ќе го избави регионот од мрачните години на XX век. Се разбира, најголема улога во тој процес ќе има Контакт групата. Досега најмногу внимание му се посветуваше на прашањето дали Косово ќе добие независност или не, а никако на квалитетот на решението. Затоа се изгуби и премногу време. Белград приговараше и на економско-стопанските показатели на Косово - приватизацијата, рудните богатства и слично. Брисел воопшто не сакаше да слушне за овие теми. Повеќе се разговараше за минатото отколку за иднината. Позици-

сè уште не е спроведена. По јануарските избори новата Влада на Србија треба состојбата во овој дел да ја прилагоди на реалните случувања. Неопходен е инвестиционен план, кој ќе ја замени националистичката политика со економскиот стандард. Постојат две можности за развој на состојбите во овој регион. Прво, реални се шансите да дојде до насилство на Косово, кое потоа би се пренело во Прешевската долина и вто-

трае ангажираноста на меѓународната заедница во протекторатот, но во некоја рака прогнозите велат дека таа ќе биде вечна. По повлекувањето на УНМИК, ЕУ како носител на новата мисија, нема конкретна излезна стратегија за Косово. Она што се спомнува е теоретска можност за негова интеграција во бриселското семејство. Како и на кој начин сè уште е во доменот на претераните желби. Приоритет на идната мисија во Приштина ќе биде исполнувањето на критериумите од Копенхаген, кои претставуваат билет за влез во Европа. Влегувањето на Србија во Партнерството за мир претставува гест на добра волја кон Белград и начин Србите да се убедат дека губењето на Косово нема да има катастрофални последици. Дали со делумната интеграција во европските структури Белград ќе ја омекне позицијата за Косово, сè уште е рано да се предвиди, но по сè изгледа тоа тешко ќе се случи ако се има предвид фактот дека третина од електоратот во Србија го сочинуваат националистите кои го поддржуваат Шешељ. Дури откако тоа би се случило САД и ЕУ би почнале да градат нови односи со Србија за нејзина целосна интеграција во Европа. Но, секако Западот не е единствениот кој ги креира односите на меѓународната политичка сцена. Зајакнатата улога на Русија, под покровителство на Путин, може да внесе дополнителни тензии при решавањето на статусот. Вашингтон е сè повнимателен во изнесувањето на конечните оценки за иднината на областа, а веќе го нема и нивото на ургентност за решавање на проблемот. Дали сè ова навестува драстична промена во ставот

"За утврдување на статусот на Косово ќе биде потребно многу повеќе време отколку што на почетокот беше предвидено. Нема друго решение освен да се утврди некаков статус меѓу проширена автономија и програмирана независност, контролиран со меѓународни трупи и утврден календар. ЕУ мора да одигра поактивна улога. Таа е премногу отсутна од Косово. Брисел треба да им порача на апликантите дека нема да влезат во Унијата сè додека постојат етнички конфликти", изјавил Бернар Кушнер.

ВИСНОСТА И ВО 2007!?

јата на Белград по овие прашања е следна - или во наредните месеци ќе се договара заедничко право на приватизација на рудниците, електростопанството и основање заеднички претпријатија за производство на енергенсите или целиот регион ќе биде турнат во беда и сиромаштија. Одговорноста ќе ја сноселе ЕУ и Контакт групата.

ПРИШТИНА МЕЃУ БРИСЕЛ И ВАШИНГТОН

Прешевската долина денес е заложник на случувањата на Косово. Лужна Србија сега е растргната меѓу Белград и Приштина. Бујановац сам по себе не може да направи ништо конкретно, но Белград досега не успеа да ја среди состојбата. Програмата за овој регион

ро, постои ризик Србите незадоволни од решението за статусот на Косово да иницираат преселување од енклавите каде од сите страни се опкружени од Албанци. Сè почесто и официјално се употребува терминот "источно Косово" за општините Прешево и Бујановац, со што се потврдува големоалбанскиот национализам преку активирањето на Призренската лига. Но, меѓународната заедница повеќе не наседнува на такви проекти. Таа е против сеалбанско движење на балканските простори, а поттик за една таква нова стратегија е појавата на огранок на ОВК во месноста Тузи во Црна Гора. Оттогаш, рејтингот на Албанците почна да опаѓа кај западните дипломати.

Сè поверојатно е дека меѓународната заедница на Косово ќе остане засекогаш, но со текот на времето ќе се менува природата на нејзиното присуство. Тешко е однапред да се утврди колку ќе

на американската администрација, исто така, е рано да се каже, но има сигнали за тоа. САД инсистираат ЕУ да го преземе поголемиот товар од одговорноста за Косово, бидејќи Вашингтон веќе е соочен со важни безбедносни прашања ширум светот, па оттука не му е потребно ниту, пак, сака долгорочно да биде ангажиран на Балканот.

ПРАВ В ОЧИ

Иако Марти Ахтисари најави дека својот предлог за решението ќе го објави веднаш по изборите во Србија, сепак сè поизвесно е дека и таа временска рамка ќе се пробие за крајот на февруари или март. Интересен е и фактот дека Ахтисари нема да го има последниот збор како што се очекуваше. Москва ги притисна западните земји посериозно да размислуваат за последиците од аван-

Коментар

турата, Италија заговара одложување на решението, Шпанија, Романија, Грција и Кипар се категорично против било каков облик на независност... Сè ова е добар знак дека нештата се многу изменети за разлика од почетокот на 2006 година. Планот на Русија е својот предлог Ахтисари да го изложи во Контакт групата, потоа тој нацрт-план да се разгледува извесно време и да им се упати на нови преговори меѓу Белград и Приштина. Тоа ќе одземе уште неколку месеци. За тој период позицијата на Приштина треба да слабеа на сметка на јакнењето на позицијата на Белград. Ваков расплет на околностите се спомнува и во последниот извештај на Меѓународната кризна група под наслов "Следуваат тешки месеци". Познато е тоа дека МКГ се бори за независност на покраината, но и самата е свесна дека одложувањето на прогласувањето на конечниот статус на Косово за по изборите во Србија нема да биде последен. Поради ваквиот развој на околностите водачите на косовските Албанци немаат конкретен план како би го амортизирале незадоволството на народот доколку дојде нов бран одложувања за статусот. Дипломатски извори на САД навестуваат дека нова резолуција на Советот за безбедност може да се очекува најрано

"Ниту по цена на казна, ниту по цена на награда Србија нема да прифати на нејзина територија да биде прогласена уште една албанска држава. На истиот начин како што се бара да се почитува волјата на народот на Косово, Контакт групата, ОБСЕ, ЕУ и Советот за безбедност на ООН и целата меѓународна заедница мораат да ја почитуваат волјата на народот на Србија. Ако тоа е волјата на моќните на Повелбата на ОН и на меѓународното право, тогаш ајде да ги промениме Повелбата и меѓународното право. Во тој случај, Повелбата ќе има само два члена. Првиот, моќните држави се секогаш во право; и вториот, кога моќните држави не се во право се применува членот 1", рекол Вук Драшковиќ.

во мај. Во тој период Вашингтон ќе претседава со ова тело на светската организација. По големиот притисок, администрацијата на Буш веќе прибегнува кон резервни варијанти за косовскиот статус. Станува збор за процес на унилатерално признавање на Косово, за да се избегне ветото на Москва во ООН. Американците ќе состават таква резолуција во која нема да го има зборот независност, но истовремено никаде нема да се спомнува и суверенитетот на Србија врз областа. Во таква ситуација, политичките

претставници ќе мораат да трчаат од држава во држава за да ја добијат, односно да ја спречат независноста. Ова е перверзна политика на Западот. Дел од државите ќе го признаат Косово, многу не. Дали тогаш Косово ќе биде независно? Не, затоа што нема да го има во ООН, ќе нема своја дипломатија, војска... Да можат да го променат меѓународното право некои држави тоа веднаш би го направиле, но... Западните земји само им фрлаат прав во очите на косовските политичари.

РАФАЈЛОВСКИ
КОНСАЛТИНГ

НОВО ПРЕТПЛАТЕТЕ СЕ

Во рамките на претплата за 2005 година ќе го добиете засега **Единственото Мултимедијално CD** во Република Македонија од оваа проблематика. Комплетниот **R-Registar** освен во печатената форма ќе го добиете и во електронска форма. Со инсталацијата на добиеното CD и по завршување на процедурата за неговото инсталирање Вие ќе имате можност секојдневно да го ажурирате R-Registar-от. По пат на наједноставната команда **АЖУРИРАЈ** со посетата на нашата веб-страница дневно ќе ги внесувате измените, **ВЕДНАШ** по нивното објавување. Посторвата горлина тема за спорото пристигање на податоците е веќе минато до колку сте наши претплатници. Покрај ова ќе добиете уште едно CD на крајот на 2005 година со списанието **Репрезент и Даночен практискум** со што трајно ќе ги сочувате списанијата.

Своа ова во рамките на истата цена од само 14.700 денари.

ПОЧИТУВАНИ КОММЕНТИ!

Пред Вас е поводата на **РАФАЈЛОВСКИ КОНСАЛТИНГ** за претплата на стручно списание **РЕПРЕЗЕНТ** и **R-Registar** за 2005 година. Списанието **РЕПРЕЗЕНТ** содржи многу рационално, ги разработува сите најактуелни и најгорливи теми од секојдневното работење, почнувајќи од даноците, сметководството, фирмите, финансиските, менаџментот, бизнисот, правото и многу други области. Во **ДАНОЧНИОТ ПРАКТИКУМ**, што го подготвуваме во рамките на списанието **РЕПРЕЗЕНТ**, нашите врвни стручњаци од оваа област ги објаснуваат проблемите со кои се соочувате, за данокот на додатока вредност, за персоналниот данок, за данокот на добиток и данокот на имот. **Специјалното издание** на **РЕПРЕЗЕНТ** содржи упатства за составување на годишна сметка. **R-Registar** е во пластични корници, со подвижни листови на основното издание во кое се содржани упатства и сите податоци што Вие се потребни во секојдневното работење и кои редовно ќе се ажурираат.

R-Registar е поделен на 8 дела и тоа:

- Азбучен регистар на прописи
- Надоместоци
- Прописи
- Уплатни сметки и шифри на плаќање
- Камати, коефициенти и стапки
- Курсни листи
- Плати
- Други информации

R-Registar на мултимедијално CD! Списанието **РЕПРЕЗЕНТ** и **ДАНОЧНИОТ ПРАКТИКУМ** на мултимедијално CD!

На нашата веб-страница на интернет ќе добиете сите податоци со одвајред додана шифра.

Користијте ја нашата интернет-страница!

ЕДНА ПРЕПЛАТА ЗА:

- 25 СЕКСАНЗЈА
- 2 МУЛТИМЕДИЈАЛНИ CD-а
- 1 R-РЕГИСТАР X 16 ДОПОЛНУВАЊА

Со формал,
Вера Рафајловска

12 Списанија
РЕПРЕЗЕНТ

12 Броја
ДАНОЧЕН ПРАКТИКУМ

1 R-Регистар со
основна вложка

со преку
300

СТРАНИЦИ И

16

ДОПОЛНУВАЊА

1 Специјално
издание

НОВО

2 Мултимедијални CD-а

САМО ЗА
14.700 ДЕН